No. 1312 Zaterdag 20 Februari 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 19 Februari, 1909.

DE VENEZOLAANSCHE PERS

EN

NEDERLAND'S EISCHEN.

Voor zoover wij hebben kunnen nagaan, weet men in Venezuela omtrent de besprekingen tusschen Dr. PAUL en Jhr. VAN SWINDEREN even veel, of beter, even weinig als wij hier. Ook daar werden slechts de drie kabelgrammen openbaar gemaakt, gedateerd Amsterdam, 30 Januari, Londen, 31 Jannari en Den Haag, 1 Februari, welke hier verscheneu in het *Boletin Comercial.*

Een gedeelte der Venezolaansche Pers vond in de vage en geheimzinnige aanduiding dezer kabelberichten voldoenden grond om de eischen van Nederland sterk overdreven te heeten en hoogst oneervol voor Venezuela. Onmogelijk zou daaraan kunnen worden toegegeven.

El Tiempo, van Caracas, liet zich niet opwinden door al die rhetoriek van zijn heftige collega's en spoorde voortdurend aan tot kalmte en eerlijk overleg.

In zijn nummer van 10 Februari schrijft dit blad:

„Voor ons is het vraagstuk der internationale betrekkingen niet een politiek vraagstuk, wat het misschien wezen kan voor de Kanselarijen van Europa, maar een administratief vraagstuk, een levensquaestie voor ons dagelijksch bestaan. En om onze buitenlandsche zaken te regelen, moeten wij ons laten leiden door het criterium onzer economische nooden. Als voornaamste argumenten en als uiterste grens, welke niet overschreden mag worden, hebben wij deze nooden bloot te leggen tegenover de eischen der vreemde Naties.

De belangen van Europa en de Vereenigde Staten zijn niet tegenovergesteld aan onze belangen, maar integendeel, zij komen daar volmaakt mede overeen.

De vreemdelingen laten zich enkel en alleen leiden door een zuiver commercieel doel en zullen zich daarheen richten in hunne betrekkingen met ons. Hun plannen zijn niet middeleeuwsch, plannen van roof en plundering en brandschatting, maar het zijn vreedzame voorstellen tot handelsvoordeelen; zij dragen volstrekt niet het karakter om ze ons gewapender hand op te leggen.

Met geweld heeft men van ons het betalen onzer schulden geëischt, ons behandelend als een schuldenaar bij wien men op geen andere wijze succes heeft. Zóó waren de Protocollen van Washington, waaraan wij ons strikt hebben gehouden."

Daags te voren, 9 Februari, schreef hetzelfde Blad:

„Door te toonen, dat wij, maatschappelijk genomen, een vrij volk zijn, zal men niet pogen ons te knechten; bewijzende, dat wij in staat zijn de orde te handhaven, zal men niet trachten ons deze op te leggen; als wij het een ieder duidelijk maken, dat wij onze natuurlijke rijkdommen weten te benutten met voordeel, zal men het niet wagen ze zich toe te eigenen.

En dit alles zullen wij veroveren niet door veldslagen, waarin wij zonder nut en zonder glorie ten onder zouden gaan, maar door een hardnekkigen strijd om een naam te vermeesteren in de oogen der wereld.

Die naam zal ons verwerven, dat wij geëerbiedigd worden en geacht en zal daarmede ons het eenige wapen van kleine landen tegenover groote mogendheden in de hand geven.

Zie naar België, dat algemeen geëerbiedigd wordt, en wiens macht, enkel en alleen op dien eerbied gegrondvest, zich reeds ver over zijn natuurlijke grenzen uitstrekt.

Zie naar Nederland, dat heden met zijn eischen onze uiterst prikkelbare vaderlandsliefde in beroering brengt.

Laat ons dan er voor werken om ons een naam te vestigen, en werpen wij alle overdreven gevoeligheden af; laat ons met kalmte overwegen, wat men van ons eischt, en eerst zien wat meer in ons voordeel is, ze te weigeren of toe te stemmen, alvorens onzen toevlucht te nemen tot proclamaties. Laat ons voorzichtig zijn; toonen wij onze liefde tot orde en eensgezindheid, en met deze argumenten zullen wij meer schrik aanjagend dan met de bedreiging, dat wij stervende nog zullen dooden."

Het meest volledig overzicht gaf *El Tiempo* in zijn hoofdartikel van 11 Februari, dat wij hier in zijn geheel laten volgen:

„Het nemen van den kleinen nationalen Kustwachter, *Alexis*, door een Nederlandschen Kruiser had op ons nationaal organisme de uitwerking van een electrische ontlading. Wij hebben op het oog eenige bladen van het Binnenland, die het Venezolaansche Volk aansporen om zich eerder te laten begraven onder zijn eigen ruïnen dan toe te staan, dat die brutale veroveraars met hun onbeschofte voeten den bodem van het Vaderland bezoedelen.

Maar weinige dagen later veranderde de politieke toestand van het Land; Castro verdween uit ons publiek leven, en met hem verdwenen al de conflicten, die reeds op het punt stonden een tusschenkomst van vreemdelingen in te roepen, welke tusschenkomst — afgezien van de voldoening en schadeloosstelling in dergelijke gevallen gebruikelijk — waarschijnlijk geen ander gevolg zou hebben gehad dan ter wille der vaderlandsliefde de overmacht van Castro voor goed in Venezuela te bevestigen en van de onvoorzichtige vreemdelingen de bewondering af te dwingen voor den ontembaren verdediger der Amerikaansche vrijheden.

En onmiddelijk na dezen politieken overgang trokken zich de Nederlandsche oorlogsschepen terug, en als bij tooverslag verdwenen de plannen van oorlog en bezetting, die men aan die booten toeschreef.

Ditmaal stond onze kinderachtige patriotische opgewondenheid beschaamd, daar wij, in plaats van af den beginne ons uit te spreken in daden van burgerrechtelijke energie om indruk te maken op den President, of minstens om hem plannen voor te leggen van eervolle en redelijke schikking der geschillen, ons op het laatste uur overgaven, zooals altijd, aan een opwinding welke aan het bestuur geen enkel licht verschaft en het veeleer alleen laat staan, wat betreft de verstandige voorlichting en steun, om het nog meer met holle phrasen in verwarring te brengen. De les is ons voordeelig geweest en wij mogen haar niet vergeten: Telkens als er een conflict dreigt, moeten wij eerst de eischen van onzen tegenstander overwegen, alvorens fier naar de wapenen te grijpen, zooals wij van plan zijn te doen zoo dikwijls wij de gelegenheid hebben om het te beproeven. Overzien wij met kalmte, wat men van ons vraagt, en de gevolgen, die een toestemming of weigering van den eisch, welken men ons stelt, na zich zullen sleepen, en deelen wij openhartig de slotsom onzer overpeinzingen mede. Gaat ons besluit in tegen de voorstellen onzer Kanselarij, laten wij dan tegenover haar de redenen gelden, waarop onze meening steunt zonder vrees, dat dit een verraad is aan het Vaderland gepleegd, want het Vaderland is niet het Bestuur, noch is dezes voordeel gelijk aan de nationale belangen. Een edele daad van vaderlandsliefde was het van Castro te eischen dat hij van het Presidentschap zou afzien in de kritieke oogenblikken der blokkade van 1902 en hem aan te raden te betalen wat men opvorderde, en zich te onthouden van elk onnut en gevaarlijk lawaai-maken.

Laat ons derhalve met kalmte de eischen van Nederland overwegen. Laat ons afwachten tot dat wij weten welke die eischen zijn, en welk het nadeel dat de inwilliging daarvan zou toebrengen aan onze Inkomsten en onzen handel; laat ons ze weerleggen, met bewijzen voortgesproten uit onze practische nooden en roepen wij niet de hulp in der declamaties van een rudimentair patriotisme. Die zijn niet alleen van geen nut voor de oplossing der geschillen, maar daarenboven nog nadeelig aan onze eigene rechten. Houden wij onze eigen belangen helder voor oogen en laat ons nimmer onbewust dienen als instrument voor persoonlijke belangen."

Het gezaghebbend orgaan *El Tiempo* verdient een oprecht woord van lof voor zijn eerlijke en onpartijdige houding.

Wanneer aldus op zuiver objectieve gronden onderhandeld zal worden over de afschaffing der 30 % additioneele rechten, waarop het Blad klaarblijkelijk doelt, hebben wij nog wel hoop, dat het geschil hierover zich voor beide partijen bevredigend zal oplossen.

Dat geve God!

Nederland en Venezuela.

Men schrijft uit 's Gravenhage aan *De Tijd*:

Dr. Paul, de Venezolaansche gedelegeerde, die gisteren hier is aangekomen, verklaarde in een onderhoud in „Hotel des Indes", dat hij zeer voldaan was over het resultaat van zijn onderhandelingen in Frankrijk en dat hij vertrouwde, dat ook de geschilpunten, welke nog met ons land mochten bestaan, zeer spoedig uit den weg zullen worden geruimd. Nu het hoofdpunt in geschil door de opheffing van het bekende Meidecreet verdwenen is, blijven er nog slechts meer of minder ondergeschikte punten te regelen. Hoofdzaak is: herstel van de diplomatieke betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela en van ons gezantschap te Caracas. Dr. Paul sprak het vertrouwen uit, dat de Nederlandsche Regeering bereid zal worden bevonden de buitgemaakte schepen aan zijn land terug te geven.

Wat de schadevergoeding betreft, waarop de heer Thielen, Nederlandsch onderdaan te Caracas, aanspraak maakte, wegens vernieling van zijn eigendommen tijdens de troebelen te Caracas, verklaarde dr. Paul, dat het onnoodig was, deze langs diplomatieken weg te trachten te verkrijgen. Van den aanvang af heeft de Venezolaansche Regeering het mogelijke gedaan om wanordelijkheden te voorkomen, en zij kan daarvoor dus niet aansprakelijk worden gesteld. Intusschen is de Venezolaansche Regeering bereid den heer Thielen in der minne schadeloos te stellen en dr. Paul heeft van den heer Thielen verkregen, dat deze niet langs diplomatieken weg de schadeloosstelling zal trachten in te vorderen, maar zich terstond tot de Venezolaansche Regeering te Caracas zal wenden.

Naar aanleiding van de critiek, door de „Kölnische Zeitung" uitgeoefenend op de keuze van zijn persoon als onderhandelaar met Nederland, terwijl toch de voor Nederland zoo onaangename diplomatieke briefwisseling tijdens het conflict door hem was gevoerd, merkte dr. Paul op, dat deze critiek ongetwijfeld door den heer Castro is geinspireerd. Men moet niet vergeten — zeide hij — dat ik ook in die correspondentie de Minister was van den heer Castro. Mijn persoonlijke zienswijze is bekend bij allen, die gedurende de 2½ jaar, dat ik Minister was, met mij hebben onderhandeld.

Dat Castro thans weg is, was, naar dr. Paul verzekerde, het werk van het volk en van de publieke opinie. En de conflicten met andere landen hebben slechts daardoor zulk een gevaarlijk karakter vertoond, doordat in Venezuela reeds eenigen tijd revolutie dreigde en Castro deze tot allen prijs wenschte te voorkomen. Het gevolg van die politiek waren de bekende gebeurtenissen. Wat dr. Paul persoonlijk betreft, hij is de vertrouwde vriend van generaal Gomez, aan wien hij te danken heeft, dat hij voor de eerste maal benoemd werd tot Minister van Buitenlandsche Zaken. Voortdurend heeft hij getracht zooveel mogelijk in zijn geest te handelen. Hij was als het ware de trait d'union tusschen Gomez en Castro en ter wille van Gomez moest hij, zij 't ook met tegenzin, zitting blijven nemen in hun ministerie.

Wat nu zijn werkzaamheden hier te lande aangaan, hoopte dr. Paúl, die terstond na zijn aankomst den Minister van Buitenlandsche Zaken schriftelijk van zijn komst in kennis heeft gesteld, morgen met den Minister een onderhoud te hebben. Waarschijnlijk zou hij een week hier ter stede vertoeven. In dien tijd zou het protocol gereed gemaakt en geteekend kunnen worden, waardoor de betrekkingen tusschen beide rijken weder officieel werden aangeknoopt en de eventueel nog hangende moeilijkheden uit den weg geruimd worden, welk protocol dan naar Venezuela ter goedkeuring zal worden opgezonden. Vervolgens zal dr. Paul, gelijk reeds vroeger gemeld, zich begeven naar Londen en vandaar naar Duitschland en Italië met de speciale opdracht, getuigenis af te leggen van de goede bedoelingen van Venezuela en de vriendschappelijke verhoudingen te herstellen.

In den loop van het gesprek gaf dr. Paul nog een opheldering omtrent het beweerde misverstand, dat bij hem zou geheerscht hebben betreffende de komst van een Nederlandsch gedelegeerde om met hem te onderhandelen. Hij verklaarde van meening te zijn geweest, toen men te Caracas een voorloopige regeling trof betreffende de door hem met verschillende landen te voeren onderhandelingen, dat de gezant van Nederland te Parijs gemachtigd zou worden door onze Regeering om de noodige stappen te doen tijdens zijn verblijf in Frankrijk, waardoor het herstel der diplomatieke betrekkingen met Nederland slechts zou worden bespoedigd. Eerst te Parijs bleek hem, dat onze Minister van Buitenlandsche Zaken er prijs op stelde persoonlijk die onderhandelingen te voeren, waartegen bij hem geenerlei bezwaar bestond."

Reuter seint uit Parijs:

Het „Journal des Débats" publiceert onder voorbehoud een telegram uit Washington, waarin wordt gezegd, dat er een afspraak zou bestaan tusschen Gomez en president Castro en dat laatstgenoemde wel degelijk het plan heeft naar Venezuela terug te keeren, wanneer dr. Paul zijn zending zal hebben volbracht. Dr. Paul zou feitelijk naar Europa zijn gekomen om de internationale en diplomatieke betrekkingen die op onhandige wijze door Castro verbroken zijn, weder aan te knoopen, daar het voor Venezuela zaak is zijn financieel evenwicht te herstellen en leeningen te sluiten en Castro zich voor een dergelijke taak ongeschikt heeft betoond. Zoodra Paul dan ook zijn taak zal hebben beëindigd, zal men zien, dat Castro naar Caracas terugkeert en door Gomez met open armen wordt ontvangen.

Hieromtrent seint men uit 's Gravenhage aan *De Tijd*:

Naar aanleiding van het telegram uit Washington aan de „Journal des Débats", volgens hetwelk het tusschen Castro en Gomez afgesproken werk zou zijn en Castro naar Venezuela zou terugkeeren, als dr. Paul zijn zending zou hebben volbracht, verklaarde dr. Paul, om inlichtingen hieromtrent gevraagd, met de meeste beslistheid dit bericht te kunnen tegenspreken. Aan deze tegenspraak werd door hem toegevoegd, dat het, om de absurditeit van het bericht aan te toonen, voldoende is zich rekenschap te geven van de feiten, welke hebben plaats gehad, nadat generaal Gomez de Regeering van Venezuela heeft aanvaard en een nieuw Kabinet heeft benoemd."

Naar aanleiding van het bericht in „The Standard", dat de Britsche Regeering haar gezant te Caracas heeft opgedragen bij de nieuwe regeering van Venezuela een vertoog te houden ter opheffing van het additioneele recht van 30 pCt. op goederen uit de Antillen, merkt „De Nieuwe Ct." op.

Dr. Paul heeft te Parijs verklaard, dat deze quaestie buiten het hangende geschil staat en bij zijn besprekingen met onzen minister van Buitenlandsche Zaken niet ter sprake zal komen. De correspondent van de „Frankt. Ztg" heeft uit Den Haag geseind dat ook naar zijn informatiën" dit onderwerp niet in de te wachten onderhandelingen zou zijn begrepen; hij heeft er echter een paar dagen later aan toegevoegd, dat hij deze informatiën niet van het ministerie van Buitenlandsche Zaken had bekomen.

Zooals de, zaak nu staat, hopen wij ten zeerste dat deze aangelegenheid wel tusschen den Minister en dr. Paul ter sprake zal komen. Het tijdstip daartoe is bij uitstek gunstig, nu Engeland er zoo vlug bij geweest is om van den nieuwen toestand in Venezuela ten behoeve van zijn kolonie partij te trekken. Zich bij die actie daarginds aansluiten, kan onze Regeering niet, daar de betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela afgebroken zijn en ons land dus te Caracas niet diplomatiek vertegenwoordigd is. De eenige relatie tusschen de twee landen is thans die van den minister Van Swinderen tot den heer Paul, en nu zou in het te wachten onderhoud wel gesproken worden over de geschillen en de afwikkeling daarvan, maar niet over een levensquaestie voor Curaçao als de afschaffing der 30 pCt.!

Wij weigeren dat te gelooven. Te meer wijl het ons wil voorkomen, dat het niet Dr Paul is die de agenda van het onderhoud, dat eerstdaags op het Buitenhof zal plaats vinden, heeft vast te stellen."

En *De Tijd* voegt hier aan toe:

Wij herinneren er aan, reeds voor eenige dagen erop te hebben gewezen, dat de door onzen correspondent te Willemstad behandelde quaestie der 30 pCt. niet zoo gemakkelijk buiten bespreking kan blijven. Wel heeft Dr. Paul zulks te Parijs aan den correspondent der „Niewe Rott. Ct." als zijn vermoeden te kennen gegeven, maar het bericht van „The Standard" bewijst alreeds, dat er zich meer dingen tusschen hemel en aarde bevinden, als waarvan de Venezolaansche gezant zich bewust is.

„Alle Vogels vliegen."

Het bekende gezelschapsspel, waarmee men zeer hardnekkige verveling homeopathisch tracht te genezen, schijnt in alle landen gebruikelijk te wezen. Zoowel in een Duitsch als in een Fransch blad immers vinden we de opmerking gemaakt dat daarin thans een wijziging dient te komen. Het aardigst wijst daarop Veuillot in 't nieuwe weekblad, waarvan hij de hoofdredacteur is, en dat zeer kan aanbevolen worden aan hen, die een betrouwbaar prettig katholiek Weekblad in 't Fransch willen lezen. (Les Dimanches chez Soi, Revue de la Famille. Directeur François Veuillot, 142 rue de Montmartre, Paris)

„Ik herinner me, dat ik eens een luide en algemeene lachuitbarsting veroorzaakte, toen ik de vingers ophief bij het misleidende woord: „alle menschen vliegen". Thans zou ik hebben kunnen weigeren een pand te geven......Het staat vast dat de mensch op weg is, een vliegend dier te worden."

Er was dezer dagen te Parijs een tentoonstelling van automobielen, ballons en vliegmachines, en het was merkwaardig te zien, hoe het publiek met een zekere welwillende minachting neerzag op de automobielen. Wat is het nog kort geleden sedert ze als wonderen der techniek werden aangestaard, als bijna revolutionaire verschijnselen, die bezig waren de samenleving te wijzigen: Thans ging men ze voorbij als oude kennissen, die moeilijk eenige belangstelling konden vragen.

Ook de ballons, die in de groote ruimte der tentoonstellingshal zweefden, werden met minachting aangestaard. Er waren zelfs nog niet-bestuurbare; alsof men nog eenige aandacht kon wijden aan trekschuiten en diligences; dat de bestuurbare nog slechts een paar jaren geleden zijn uitgevonden, dat Zeppelin zijn reis maakte in het pas geëindigde jaar gelooft men bijna niet meer; 't lijkt reeds zoo lang geleden.

De vliegmachine was de held van den dag. De 19de eeuw zag de spoorwegen, de rijwielen, de auto's komen, de twintigste gaat zich in hooger sferen bewegen. Niet hoog opstijgen en zich laten drijven naar de willekeur van den wind, maar vliegen met bewuste kracht en berekende snelheid langs zelf gewilden weg, naar een vooraf bepaald doel.

De voorvader der vliegmachine was er ook, de Avion, een reeds vergeten instrument, dat in een museum rustte, een patriarch die geboren werd vóór...... 12, zegge twaalf jaren.

Vreeselijk ouderwetsch!

Toen tien jaren geleden de heer Quinton sprak van auto's die 100 kilometer per uur zouden afleggen, heeft men gelachen, thans verklaart diezelfde geleerde dat men over zes jaren in 48 uur zal vliegen van Parijs naar Indië. En wie waagt het nu, daarin iets ongelooflijks te vinden?

Niet alleen de mensch, de geheele wereld vliegt.

Er zijn er ook, die met bedenkelijk hoofdschudden naar die vliegerij staan te kijken, meenend dat niet anders dan ongelukken het gevolg kunnen wezen van al die nieuwerwetsche vermetelheden.

Maar onder al die zwartkijkende zuchters is het vooral ééne categorie, die bezig is om wanhopig te worden. Wat moet er, wanneer over enkele jaren de lucht zal bevolkt zijn met bestuurbare ballons en vliegmachines, wat moet er terechtkomen van de douane? Wat baten alle zorgvuldig getrokken, nauwkeurig opgemetene, met steenen palen bezette, met hekken afgesloten, met tolhuizen bewaakte grenzen, wanneer de eerste de beste reiziger, die zich van het eene land naar het andere wil begeven, over dat alles, den ontvanger en de commiezen inbegrepen, eenvoudig heenvliegt?

En hoe zal er nog sprake kunnen zijn van beschermende rechten en voorkeurtarieven? Ook de politiek en de diplomatie worden door de vliegerij in haar dierbaarste belangen bedreigd.

Ook de juristen zijn er nog en hebben hun ernstige bedenkingen. Op het internationale congres voor luchtscheepvaart, den 11 Januari te Londen bijeengekomen, is de vraag ernstig behandeld, of de mensch *mag* vliegen? Vliegen namelijk boven de bezittingen van een ander, zonder dat deze daartoe zijn toestemming heeft verleend. De Engelsche afgevaardigde Roger Wallace meende van neen. „Usque ad caelum", tot den „hemel" toe, gaat volgens het Romeinsche recht het bezit van iemand, die op aarde vaste eigendommen heeft. Wie dus vliegen wil, heeft eerst de toestemming te vragen van al de eigenaars der diverse groote en kleine luchtkolommen en blokken, waarin de atmosfeer moet worden verdeeld, de juristen kunnen tevreden wezen: er zullen nog genoeg quaesties te behandelen blijven over de grenzen van bezittingen daar boven in de hooge lucht.

Maar, in allen ernst gesteld, is de vraag heel moeilijk: wil men dat luchteigendomsrecht handhaven, dan wordt de ontwikkeling der vliegkunst onmogelijk, en wil men het afschaffen, dan kan de eerste de beste vlieger een bepaald terrein en een geheele stad onveilig maken door daar boven te gaan rondvlerken. Elk ongeluk dat hem overkomt, is ook een ongeluk voor wie beneden hem zich bevindt, en wanneer er veel van die vleermenschen gaan rondfladderen, zullen zeker ook botsingen niet uitblijven met gevolgen eerst in de lucht en dan op den grond.

De veiligheid wordt er ook niet grooter op, als ieder, die zoo'n ding heeft, op ons dak kan neerstrijken... Alleen St. Nicolaas krijgt het wat gemakkelijker bij zijn schoorsteen-inspectie.

En toch gaat de luchtvaart met reuzenvleugelslagen steeds vooruit: er zijn bladen, die daaraan reeds afzonderlijke rubrieken wijden, vooral in Frankrijk, dat het middelpunt der aeroplane-sport schijnt te gaan worden.

Te Pau is een groote loods gebouwd voor vliegmachines van Wright, — hij zal een dubbel stel gereed houden — die daar vertooningen gaat houden, in gezelschap van zijn uit Amerika overgekomen broer en zuster en die, zoo zegt men, den koning van Spanje les in de vliegkunst zal moeten geven.

Santos Dumont, een der eerste vliegers, neemt proeven in de bergen van St. Moritz. Bleriot gaat ook naar Pau.

Den 24 Januari had te Monaco een groote meeting van luchtvaarders plaats, voorloopig nog op den vasten grond, maar dat wordt spoedig anders: reeds nu zijn er 100.000 francs aan prijzen in vliegkunst te verdienen.

De Duitsche luchtscheepvaarder en ballonbouwer Parseval is ook bezig een vliegmachine te maken en te Mangdenburg heeft de ingenieur Gradt reeds zoo'n ding beproefd met eenig succes. Een zekere heer Cody in Engeland heeft reeds een tochtje gemaakt.

En zoo vliegen van alle kanten de vliegberichten aan.

De vraag of de een-vlakkers, de tweevlakkers, dan wel de drie-vlakkers de beste zijn, schijnt nog niet afdoend beantwoord.

Te Göttingen is reeds een professor in de aëronautiek benoemd, een hoogvliegend geleerde. Of die echter ook zelf zal vliegen? En of wij nuchtere Nederlanders eersdaags ook aan een vluchtje zullen moeten gelooven?

(*Het Centrum*)

De verhouding van Curaçao tegenover Venezuela.

Uit het Programma van de Vereeniging Moederland en Koloniën lichten wij daaromtrent het volgende:

Een flink, doch natuurlijk niet arbitrair, optreden tegen Venezolaansche uitgewekenen verdient de voorkeur, zelfs in gevallen, waarin het zoo goed als zeker is, dat een dergelijk uitgewekene weder aan het bewind zal komen.

De ondervinding door hem opgedaan, dat er op Curaçao streng wordt gelet op samenspanning tegen het bestaande wettige gezag, zal, ook al mogt hij zelf er het onaangename van hebben ondervonden, hem toch de overtuiging schenken, dat hij van zijne naar Curaçao gevluchte vijanden weinig heeft te vreezen en zulk een toestand te bestendigen door zich te onthouden van vijandige handelingen, zal hem in de meeste gevallen meer waard zijn dan het koelen van zijn wraakzucht.

Dan zal er tevens iets zijn, waarom Venezuela op een goede verstandhouding met Curaçao prijs zal stellen, terwijl het nu enkel voor Curaçao van meer belang is in Venezuela een goeden nabuur te hebben.

Indien de Venezolaansche uitgewekenen uit ondervinding leeren, dat het Curaçaosch bestuur hen slechts als rustige burgers op zijn grondgebied duldt, zullen zij, die plannen koesteren tot omverwerping van het wettig gezag in Venezuela, Curaçao niet meer tot toevluchtsoord kiezen.

Een beleid- en tactvol optreden van het koloniaal bestuur kan bovendien vele klachten van Venezolaansche zijde voorkomen.

Dat zulk een beleidvol optreden echter niet moet ontaarden in een streven naar het behoud van de goede vriendschap tot elken prijs, spreekt wel van zelf. Men houde Nederland's prestige hoog; maar van den anderen kant geve men niet onnoodig aanleiding tot verbittering.

De stationneering van een modern oorlogschip wordt voor Curaçao noodzakelijk geacht.

Talrijke Curaçaonaars zoeken een bestaan in de havenplaatsen der naburige republieken.

Het is bekend, dat onlusten aldaar gedurig voorkomen en dat er in zulke tijden van troebelen zeer arbitrair kan worden opgetreden tegen vreemdelingen, vooral als deze behooren tot de mingegoede bevolking. Voor de bescherming van dezen is de aanwezigheid van een modern oorlogschip in de wateren van Curaçao 'n groote waarborg.

Ook tegen de meermalen voorkomende onrechtmatige handelingen van de Venezolaansche „guardacosta's" (kleine oorlogscheepjes in dienst gesteld om den smokkelhandel tegen te gaan) kan een stationschip met veel succes optreden."

(*Het Vaderland.*)

De jeugd en opvoeding van H. M. de Koningin.

Het eerste onderwijs.

„De Koning had van den aanvang af ingezien, dat het leeren en de opvoeding van een meisje het best door een vrouw begrepen en geleid kon worden, en volgde, in alles wat de opleiding zijner dochter betrof, geheel den raad der Koningin. Hare Majesteit had, met het oog op de verstandelijke ontwikkeling van Haar dochter een zorgvuldige studie gemaakt van de verschillende methoden en stelsels voor het eerste onderwijs voor kinderen, op de openbare en andere scholen van Nederland in gebruik, en er werd ten slotte overeengekomen, dat de Prinses, althans voor een tijd, onderwezen zou worden op dezelfde manier, als de Nederlandsche Regeering voor de gewone openbare scholen had voorgeschreven.

„De Koning benoemde in het begin van 1887, als den eersten onderwijzer der Prinses, het hoofd van een der grootste openbare lagere scholen van Den Haag. De gemeenteraad maakte het dien hoofdonderwijzer mogelijk, om beide posities te vereenigen, zoodat hij met het geven van lessen aan de Prinses kon doorgaan, totdat Zij het eerste stadium van Haar onderwijs had doorloopen.

„Op den leeftijd tusschen 6 en 7 jaar werden de lessen aangevangen. Zij duurden den eersten tijd slechts een half uur of drie kwartier, maar maakten toch de inrichting van een schoolvertrek, met lessenaar en bord, noodig, hetgeen voor de kleine Prinses een zaak van de grootste belangstelling en opwinding was. Zij was volmaakt gezond en sterk, met een levendigen geest en beweeglijk lichaam. Voorts was zij bijzonder verstandig en dorstende naar inlichting over eenige zaak, die binnen Haar waarneming viel.

„Het phonetisch stelsel was op de openbare scholen van Nederland in gebruik en dat werd toegepast bij het leeren van het alphabet, de spelling en het lezen. Het bleek een bijzonder aantrekkelijke manier tot wekken der belangstelling van de jonge Prinses, en snelle resultaten werden verkregen met het lezen op het eerste gezicht en het schrijven.

„Het was vermakelijk de verandering te zien, die de lessen brachten in de manier, waarop de Prinses met Haar poppen omging. Tegelijkertijd met Haar eigen onderricht ving dat van haar poppen aan. Iederen dag moesten ze precies dezelfde lessen leeren die te voren aan haar „mama" waren onderwezen. En het kluchtige van de gansche zaak was, dat zij veel strenger dan hun meesteres werden behandeld. Iedere onoplettendheid, ieder blijk van onkunde of traag begrip werd terstond gestraft.

„De eerste twee jaren van het onderwijs waren bijkans geheel aan het leeren van lezen, schrijven en de eerste beginselen der grammatica gewijd, afgewisseld met rekenen. Haar onderwijzer voerde ook de gewoonte in, verhalen te doen, die de prinses, twee dagen later, op Haar beurt hem in 't kort had weer te geven. Dit bleek een voortreffelijke methode tot ontwikkeling en verscherping van 't geheugen te zijn en werd met schitterende resultaten voortgezet, tot ander en moeilijker werk moest worden ter hand genomen. Hierbij dient niet te worden vergeten, dat bij de opvoeding der jonge Prinses, de Koningin-Moeder, met Haar ontworpen plan, voor een bijzondere moeilijkheid was geplaatst, daarin gelegen dat Haar dochter een minder aantal jaren dan de meeste meisjes aan studie kon wijden en in een beperkten tijd een veel wijder gebied van zaken met leeren had te bestrijken. In de meeste koninklijke families is het gewoonte, meisjes op den leeftijd van 17 of 18 jaar als volwassen te beschouwen. En overmits Prinses Wilhelmina wellicht geen uitzondering op dien regel zou worden, kan men licht beseffen, hoe zwaar de taak was, die op Hare professoren en onderwijzers rustte.

Incognito.

„Het begon voor allen duidelijk te worden, dat de gezondheid van Zijne Majesteit dagelijks achteruitging en de Koningin was voortdurend bij Haar Gemaal. Vandaar dat Hare Majesteit op 'n dag in het begin van den zomer van 1888 werd aangeraden een beetje rust te nemen. Zij ging, vergezeld van de Prinses naar Haar tante, de prinses Von Wied, die te Neuwied, aan den rechteroever van den Rijn een kasteel had.

„De eenvoud en de ongedwongenheid van het leven op de bergen en de uitgestrekte bosschen, die tot wandelingen naar hun binnenste plekken aantrokken, waren voor de Koningin verkwikkend en versterkend, en een bron van genot voor de kleine Prinses, die, onbekend en ongestoord, zich kon bewegen.

„Koningin Emma had Haar Dochter een uitstapje op de rivier beloofd, en er werd besloten, dat we naar Coblenz, aan den overkant zouden gaan, om eenige inkoopen te doen, van daar naar Rüdesheim sporen en met een boot terugkeeren.

„Aangezien Prinses Wilhelmina in de omgeving onbekend was, konden wij het uitstapje op de eenvoudigste manier uitvoeren, als gewone toeristen. De gedachte, onder zulke omstandigheden te reizen, de mogelijkheid met andere reizigers in één coupé te zitten en winkels in en uit te gaan, zonder aangestaard en gevolgd te worden, verhoogden de bekoring der onderneming niet weinig. Wij arriveerden aan het station van Neuwied, eenige minuten vóór de trein moest binnen komen, die, zooals meermalen met den Rijndienst gebeurt, veel over zijn tijd was.

„Ik zal nooit 't pathetische gezucht en den teleurgestelden toon van de Prinses vergeten, toen Zij, nadat we minuten hadden gewacht, zei: „Nu, wanneer dit reizen incognito is, vind ik het allesbehalve aangenaam, zooveel tijd in deze dwaze wachtkamer door te brengen." De opmerking was zeer natuurlijk. Degenen, die de middelen en het voorrecht hebben met speciale treinen te kunnen reizen, kunnen zich nauwelijks een denkbeeld vormen van het geduld, dat dikwijls wordt gevergd van de minder gelukkige stervelingen, die geheel aan de genade van spoorwegmaatschappijen zijn overgeleverd."

Miss Winter gaat het overlijden van koning Willem III en den rouwtijd van het Hof stilzwijgend voorbij, stapt over een paar jaren heen en zet dan haar verhaal als volgt voort.

De kleine meid.

„De Keizer van Duitschland had van de Koningin-Regentes de belofte gekregen, dat Hare Majesteit, vergezeld van de Koningin, hem in den zomer van 1892 te Postdam een bezoek zou komen brengen. Nu gebeuren er vaak vermakelijke dingen, wanneer vorstelijke personen van huis zijn en incognito reizen. Zoo stapten we te Straatsburg uit, om aldaar de beroemde kathedraal te bezichtigen. De vermaarde klok, die in den Zuider kruisvleugel achter een zwaar bewerkt ijzeren hek staat, werd natuurlijk nauwkeurig bezichtigd. De gids, die geenszins vermoedde, dat hij vorstelijke personen toesprak, gaf met rappe tong een verklaring van de mathematische samenstelling van het uurwerk en beschreef omstandig de regelmatige verschijning van de Twaalf Apostelen, die Christus groeten, benevens het slaan der uren door den Engel des Doods. Hij besloot zijn toespraak met de opmerking, dat de kleine meid (de Koningin), „ofschoon de zaak voor haar waarschijnlijk te ingewikkeld was om ze te begrijpen, het wellicht vermakelijk zou vinden, de figuren bij het slaan van den middagtijd te zien verschijnen. In dat geval — zoo zeide hij — zou zij goed doen een poosje te wachten."

„De kleine meid vond dat ook, wachtte en had vermaak.

„Zoo men weet, is er van den toren der Straatsburger kathedraal een prachtige uitkijk, en de jonge Koningin verklaarde met jeugdige energie, „dat het verrukkelijk zou wezen, heelemaal naar boven te gaan". Wij vervoegden ons derhalve bij den portier aan den torenvoet en vroegen om toegangskaarten.

„Alle bezoekers, die den klim wenschen te ondernemen, hebben daarvoor een kleine som te betalen en kinderen beneden 12 jaar, half geld. Het spreekt van zelf, dat voor de Koningin van zulke reducties nimmer gebruik werd gemaakt. Maar de verkooper der kaarten was een eerlijk man en vroeg in het Fransch: „Hoe oud is het meisje?" En toen het antwoordt daarop uitbleef, wendde hij zich direct tot de Koningin en vroeg: „Mademoiselle, hoe oud bent u?" Doch zij, eenigszins over zijn aandringen geraakt en de zaak niet begrijpende, probeerde naar binnen te gaan. Doch de wachter verhinderde dat en herhaalde nogmaals de vraag. Wij waren nu allen min of meer van streek geraakt en de aide-de-camp der Koningin verklaarde toen, dat de leeftijd van de mademoiselle er niets toe deed. Doch de oude man bleek de explicatie niet te vatten, want, terwijl wij werden doorgelaten, mompelde hij, met een blik van deernis op de Koningin: „Arm kind, zij verstaat geen Fransch."

Dat maakte de zaak nog erger. En niet zoodra waren we buiten 's mans gehoor, of „Mademoiselle", die 't Fransch even vloeiend als haar eigen taal sprak, had van ons allen een beetje plagerij te verduren.

(*Wordt vervolgd.*)

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Heden is de Weleerw. Pater B. J. D. VAN OTTERDIJK in de kolonie teruggekeerd. Wij heeten ZEerw. van harte welkom!

Scheepvaart.

Van 1 — 15 Februari liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	12
Goeletten	21
Bijlanders	21
totaal	54 schepen.

De Oorlogsschepen.

Dinsdagmorgen trok het geheele Nederlandsche eskader uit. Tegen den middag kwamen zij tot dicht voor de haven, een stoomsloep werd naar den wal gezonden, terwijl *De Ruyter* binnenviel om later weder uit te gaan.

In den namiddag verliet ook de Amerikaan *Des Moines* onze haven, en begaf zich naar La Guaira.

Amerika-Venezuela.

Met algemeene vreugde werd het bericht begroet, dat eindelijk het protocol door Amerika en Venezuela toch nog werd geteekend. De spanning was hoog genoeg geweest, om iets ernstigs te verwachten. Mr. BUCHANAN had Caracas reeds verlaten, maar te La Guaira werd hem verzocht terug te willen keeren, daar men tot overeenstemming wenschte te geraken. En zoo werd, Goddank, veel onheil nog voorkomen.

De toestand in Venezuela.

Sommige Collega's meldden, dat heden, 20 Februari, het Venezolaansch Congres te Caracas zou bijeenkomen, om buitengewone redenen door President GOMEZ opgeroepen. Voor zoover wij hebben kunnen nagaan, was van een buitengewone oproeping geen sprake, en zal het Congres op den gewonen tijd, 23 Mei a. s., bijeenkomen.

Het tegenwoordig Bestuur doet alles, wat dienen kan om den vrede te bewaren en het land weder tot bloei te brengen.

Mijnconcessies werden toegestaan, aan het eiland Margarita buitengewone subsidie gegeven, ook voor de visscherij aldaar, het afgeven der bagage en het aan wal gaan der vreemdelingen werd vergemakkelijkt.

Het *licht- en bakengeld* werd voor schepen boven de 150 ton van 15 Bs-centen verminderd op 5 Bs-cent voor de haven van Puerto-Cabello, voor Guanta werden ze geheel afgeschaft en een verlaging eveneens op 5 Bs-cent voor de haven van Carúpano in 't vooruitzicht gesteld. De Venezolaansche vaartuigen die te Pto Cabello in 't dok komen tot reparatie behoeven niet onmiddelijk te betalen, doch kunnen uitstel krijgen.

Het verbod voor de vaartuigen beneden de 20 ton om Venezolaansche havens aan te doen werd vervallen verklaard.

Alles wijst er op, dat in Venezuela de zaken goed marcheeren en President GOMEZ wint telkens meer het vertrouwen.

De groote moeilijkheid voor het tegenwoordig Bestuur schuilt natuurlijk in de netelige quaestie om de Hoofden der vroegere revolutionaire partijen gelijkelijk tevreden te stellen.

Het meest voor de hand lag wel, dat zij benoemd werden tot Hoofd der verschillende Staten. Maar dit zou onwettig wezen daar de tegenwoordige Districtshoofden volgens de wet moeten aanblijven tot 31 December 1910. Een aardige oplossing der moeilijkheid vonden wij in het voorstel om ieder Hoofd te begiftigen met een Ministers-portefeuille.

Zij konden dan vereend met GOMEZ het land besturen, niet tot persoonlijk voordeel, maar tot algemeen belang.

Castro aangeklaagd.

De Procureur-Generaal der Natie heeft 8 Februari ll. zijn aanklacht tegen CASTRO ingediend bij den Hoogen Raad. De Procureur legt Castro ten laste: verraad aan het Vaderland gepleegd, aanslag op de Uitvoerende Macht, aansporing tot ontrouw en moord.

De Zulia.

De Zulia kwam hier Dinsdag aan

met gebroken as en een zijner schroeven.

De reserve-as en schroef zullen nu te Puerto-Cabello in het dok worden ingezet, waarna de *Zulia* naar Curaçao terugkeert om de mail naar New York te brengen.

Eindelijk.

1 Maart a. s. zal de seinpost *Jack Evertsz* weder worden betrokken.

Buitenwegen

Overal wordt druk gewerkt aan het herstel der wegen.

Men is er dankbaar voor. De melkwagens moeten in dezen tijd dagelijks naar de stad, en bij al dat voortdurend regenen zou er anders bijna geen doorkomen aan zijn; 't is nu nog dikwijls een modderpoel.

Weinig zal daar tegen te doen zijn, maar misschien toch wel iets. De rooien en karsporen blijven vol water en bederven daardoor spoedig weer veel wat kort te voren was hersteld. Kunnen de karsporen niet met gruis worden aangevuld? Dat zou veel modder voorkomen.

De groote en kleine berg zijn thans in orde en veel verbeterd. Men komt ze nu met minder moeite over. Maar de rijweg is te smal. 6 Meter lijkt veel op 't papier, maar is op een bergweg in den regentijd niet zonder gevaar, wanneer een rijtuig een ossenkar tegenkomt, of een ander rijtuig passeeren moet. Verbreeding, of een stevig hek zou zeer gewenscht zijn.

Over Curaçao.

Voor het Departement Haarlem der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen heeft voor eene goed gevulde zaal de heer K. Supheert gesproken over land en volk van Curaçao.

Een kort verslag over deze lezing, voorkomende in de *Haarlm. Ct.* werd ons van bevriende zijde toegezonden.

„De Heer S. is jarenlang predikant in de kolonie geweest en heeft de toestanden daar dus goed leeren kennen.

In zijne onderhoudende, gezellige causerie deed spreker uitkomen, hoe zeer Curaçao en de eilanden nog te veel als stiefkind behandeld worden door het Moederland, en hoezeer ze eene belangstellende bejegening verdienen.

Verder toonde spreker met een reeks van voorbeelden aan, hoe de schatten, die daar te verdienen waren, meestal door vreemdelingen zijn buitgemaakt. (Phosphaat, schipbrug, enz,)

Onze landgenooten, zei spreker, steken hun geld liever in Amerikaansche sporen, om zoo nu en dan eens een gevoeligen tik te krijgen, liever dan ondernemingen in hunne eigen koloniën te steunen. Ook nu is er veel voor ons in de West te doen.

Over de eigenaardigheden der bevolking van die streken, over dieren, landbouwtoestanden, enz. wist de heer Supheert allergezelligst te kouten, terwijl een serie lichtbeelden een prettige illustratie van 't verhaalde bracht en de meegebrachte voorwerpen vooral bij de vele dames veel bekijks vonden.

Een hartelijk applaus drukte den dank der aanwezigen uit jegens den speker, die zich na afloop omringd zag door eenige meisjes uit Suriname en eene uit Curaçao zelf (Mej. Miechelsen), welke laatste het woord vroeg en den spreker in het Papiamentsch dankte voor al het mooie en goede, dat hij van haar moederland had verteld, in tegenstelling van al het kwaad, dat daarvan vaak gelasterd wordt.

Hoedenindustrie.

Hoe jammer toch, dat hier nergens fijne hoeden in voorraad zijn! Men werkt slechts op bestelling, omdat de vlechtsters natuurlijk niet kunnen wachten op haar geld, maar het liefst dadelijk als de hoed af is, ontvangen.

Is er nu niemand die fijne hoeden durft op te koopen?

Bij ondervinding weten wij, dat de vraag het aanbod verre overtreft.

Hoeden van 25 Gld. en van 10 Gld. worden algemeen bewonderd en met graagte gekocht.

Als de vlechtsters even fijn blijven werken, den omvang wat wijder, en de randen wat breeder maken, vinden die fijne hoeden geregeld aftrek. Het eenige wat de opkooper te doen heeft is bij aankomst der booten iemand naar boord sturen met een paar fijne hoeden, hij verkoopt ze zeker.

Zou de Curaçaosche Maatschappij er niet voor willen zorgen, geregeld fijne hoeden in voorraad te hebben

Deze week vroegen een paar Amerikanen, die hoeden van 25 en 10 Gld, door anderen hier gekocht, gezien hadden, om meerdere exemplaren van deze fijnere soorten, maar nergens waren ze te krijgen. Is dat niet jammer, en wordt het geen hoog tijd er voor te waken, dat zoo iets nimmer meer kan voor komen?

De Fransche Kabel.

In 't begin dezer week waren de verschillende Directeuren en het overige personeel van de Fransche Kabelmaatschappij in Venezuela te La Guaira bijeen. Een stoombootje om den kabel te herstellen, werd verwacht. Eerstdaags schijnt de verbinding met Venezuela en de buitenwereld dus weder tot stand te komen, een bewijs tevens, dat de geschillen met Frankrijk bevredigend werden opgelost.

Woningwet.

Eindverslag.

De Afdeelingen konden zich met het ontwerp zooals het daar ligt vereenigen.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, acht met deze mededeeling de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam voorbereid.

Bouwverordening

Voorloopig Verslag.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen gaf men toe, dat er in enkele wijken van het Stadsdistrict, inzonderheid in het oude gedeelte van de Willemstad, woningtoestanden heerschen, welke bij het onverhoopt optreden van de eene of andere besmettelijke ziekte, gevaar kunnen opleveren voor de volksgezondheid.

Ingrijpen van de Overheid in het algemeen en indiening van het ontwerp in het bijzonder achtte men dan ook alleszins gerechtvaardigd.

Toch dient niet uit het oog verloren, dat de maatregelen bij het ontwerp voorgesteld, feitelijk neerkomen op eene verkorting van het eigendomsrecht, op eene gedeeltelijke ontzetting uit den eigendom; en evenmin voorbijgezien, dat het weleens kan voorkomen, dat eene woning buiten de schuld van den eigenaar in een toestand komt, die de toepassing van de bij dit ontwerp voorgestelde maatregelen ten aanzien daarvan noodzakelijk maakt; b. v. wanneer door het optrekken daaromheen door anderen van muren of gebouwen de toevoer van versche lucht wordt afgesneden of belemmerd, of het licht onderschept.

Moesten nu deze bedenkingen wijken voor het belang der volksgezondheid, voor het algemeen belang dat het nemen van maatregelen als bij het ontwerp voorgesteld eischt, zij werden door de Afdeelingen toch gewichtig genoeg geoordeeld om de wenschelijkheid in 't licht te stellen van de toepassing van het beginsel van schadeloosstelling.

Men gaf dan ook aan het Bestuur in overweging in het ontwerp de bepaling te willen opnemen, dat bij onbewoonbaarverklaring van eene woning aan den eigenaar vergoeding van de daardoor te lijden schade zal worden toegekend.

ARTIKELEN.

Art. 1. Verscheidene leden merkten op, dat het bouwvallig zijn van een gebouw op zichzelf geen ingrijpen van het openbaar gezag kan rechtvaardigen. Alleen dan zou dit het geval zijn, wanneer door de bouwvalligheid de publieke veiligheid bedreigd of, zooals het artikel in een ander verband zegt, de vrije communicatie belemmerd wordt.

Gaarne zouden bedoelde leden het artikel in den door hen aangegeven zin gewijzigd zien.

Art. 4 Vele leden meenden, dat het de voorkeur zou verdienen de eindbeslissing bij dit artikel bedoeld, op te dragen aan eene Commissie van drie leden, waarvan een door den Gouverneur, een door den belanghebbende en de derde door de twee aldus benoemden, of, bij verschil, door den Kantonrechter zal worden benoemd.

Art. 7. Vergelijk ad art. 4.

Loterijwet.

De Gouverneur heeft ook bij den Kol. Raad een verordening ingediend houdende verbod van het verkoopen der biljetten van alle vreemde loterijen en vaststellende de voorwaarden waaronder loterijen voor liefdadig, of wetenschappelijk doel etc. binnen de Kolonie kunnen worden toegestaan.

De volgende week zullen wij deze verordening mededeelen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van den Heer C. Gorsira een Almanak met naamlijst van Ambtenaren en autoriteiten in de Kolonie Curaçao.

De nieuwe verschijning van dezen Almanak zal aan velen hoogst welkom wezen. De naamlijst is onontbeerlijk.

*
* *

Wij ontvingen door bemiddeling der firma Rivas, Fensohn & Co. een prachtigen wandalmanak voor 1908, uitgegeven door de Heeren Jorge Rivas en A. Alfonzo Rivas te Caracas.

Behalve het portret van Bolivar en President Gomez, omringd door de Presidenten der verschillende Staten van Venezuela, geeft hij ook de portretten van de onderteekenaars der Acta de Independencia in 1810, en verschillende gezichten op Caracas. Daarenboven ook nog tal van nuttige gegevens voor de Venezolaansche Post en Telegrafie.

Onzen dank aan de gevers!

Stadsreiniging

Gedurende de laatste 8 dagen aangebracht en door middel van petroleum verdelgd,

83 ratten en
710 muizen,

terwijl de opgave der vorige week bedroeg

80 ratten en
610 muizen.

Luchtvaart.

Curaçao.

De Weledelgestr. Heer Rambaldo heeft zich reeds in verbinding gesteld met eenige Heeren om ook op Curaçao een afdeeling op te richten van de Nederlandsche Vereeniging voor Luchtvaart. De Curaçaosche afdeeling zal zich meer in 't bizonder toeleggen op het onderzoek der hoogere luchtlagen in verband met den regenval.

Spoedig zullen de belangstellenden per circulaire worden verzocht zich te willen vereenigen tot een afzonderlijke afdeeling Curaçao.

Wij wenschen den Heer Rambaldo het meest volledig succes.

Oost-Indië.

De „Sumatra Post" deelt mede, dat te Soerabaja een vergadering is belegd door eenige ingenieurs ter bespreking van de mogelijkheid om in Indië een aanvang te maken met de beoefening der luchtscheepvaart.

Eene vereeniging is opgericht speciaal ter beoefening der aviatie, waarbij de mogelijkheid van latere exploitatie voor het algemeen verkeer is onder de oogen gezien, evengoed als de belangen, welke de regeering bij goed ingerichte luchtscheepvaart kan hebben. Staande de bijeenkomst is voor ongeveer f 20.000 ingeschreven als beginkapitaal.

De financieele deelneming zal zeer gemakkelijk en voor ieder bereikbaar gemaakt worden.

Nederland.

Uit Mantgum meldt men d.d. 14 Jan. aan de „Leeuw. Crt.":

Dat ook onze plaats zich niet onbetuigd laat, waar het geldt, de aëronautische sport, bleek hedenmiddag, toen de heer H. Idzedra, electrotechnicus, voor het eerst zijn ontworpen vliegmachine alhier probeerde. Zijn machine voldeed aan de gestelde eischen. Het model, voor proef in het klein vervaardigd uit stevige bamboestokken en linnen, kon, bij een lengte van pl.m. 3 M., een breedte van pl.m. 2 M. en een vlucht van 1 M., 12 kilo dragen, en vertoont veel overeenkomst met twee achter elkaar vliegende zwanen. De genomen proeven, waarbij een verbaar stuurtoestel de richting ten opzichte van den wind bepaalde, slaagden naar wensch.

Allen de lucht in!

In het Nieuwsbl. „Vooruit" verhaalt een medewerker van een gesprek, hetwelk hij te Pau gehad heeft met Wilbur Wright, den bekenden vliegmensch.

—Hoe hij de toekomst van de luchtvaart inzag? vroeg de Hollander.

„O, even zeker als het rijwiel populair is geworden, even zeker als de auto thans gemeengoed is, onmisbaar voor 't wereldverkeer, even zeker komt het vliegtoestel er," verzekerde Wright.

„Dezen zomer, zult u zien, gaan we het Kanaal al over.

„Er behoort wat moed toe welismaar, maar wie in zijn machine vertrouwen stelt en wie accuraat, persoonlijk nagaat of de boel in orde is, loopt weinig gevaar.

„Wat in theorie kan, kan practisch ook. Mijn toestel en mijn systeem schenden geenerlei natuurwet.

„Men moet de lucht overmeesteren, leeren beheerschen en veroveren, maar niet met proeven in het wilde weg. De victorie moet behaald worden op de studeerkamer, het tweede bedrijft in de machinekamer en de slotscène in de lucht."

„Simple comme bonjour"...... Daar zullen intusschen eer de „lucht overmeesterd" is, nog heel wat halzen en beenen gebroken moeten worden!

(*De Tijd.*)

VENEZOLANIA.

Bemerking.

Ofschoon reeds van andere zijden de *uitslag* der onderhandelingen tusschen Venezuela en de Ver. Staten gemeld is, achten wij het toch niet van belang ontbloot, de *geschiedenis* dier onderhandelingen in bijzonderheden te geven, zooals wij die vinden in de verschillende berichten van de *New-York Herald*.

Den Haag, 29 Jan. 1909.— Met betrekking tot de berichten uit Amsterdam, bevattend nauwkeurig omschreven eischen van Holland tegenover Venezuela, verklaarden én Dr. Paúl én Jhr. van Swinderen beiden, dat die berichten slechts gedeeltelijk juist zijn. Zij weigerden verder op de zaak in te gaan ter oorzake van de onderhandelingen die gevoerd worden, maar nog niet geëindigd zijn.

Jhr. v. Swinderen echter gaf toe, dat de afschaffing der 30% het onderwerp van bespreking was geweest en ook Dr. Paúl bevestigde het bericht, dat de onderhandelingen voor doel hadden in de toekomst moeilijkheden te vermijden in de handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Venezuela. Dr. Paúl zegde, dat hij besloten was het uiterste te beproeven om tot een volledige overeenstemming met Holland te geraken. Te dien einde wachtte hij verdere instructies af van zijne Regeering aangaande punten, die niet waren aangeraakt toen hij Caracas verliet.

Ondertusschen, voegde hij er bij, was hij van plan den Haag te verlaten, maar zou hier terugkeeren zoodra hij van de noodige instructies voorzien was.

Dr. Paúl en Jhr. van Swinderen hadden dezen namiddag een samenkomst en bespraken verschillende geschilpunten, die naar Caracas zullen worden gerapporteerd.

Sr. Moreno, gezant van Argentinië in België, komt morgen hier, om Dr. Paúl te spreken, die Zondag zal dineeren met Jhr. v. Swinderen en Maandag naar Parijs zal vertrekken en even in Brussel denkt af te stappen, om zijn ouden vriend Sr. Oliveira Lima, den gezant van Brazilië, te bezoeken. Dr. Paúl spreekt het gerucht tegen, dat te Amsterdam liep, als zou hij naar Berlijn gaan om Castro te bezoeken.

Caracas, 29 Januari (via Trinidad.) President Gomez stond heden een vraaggesprek toe aan den Correspondent van de *Herald*, die hem vroeg waarom hij weigerde het protocol te teekenen, na zelf den wensch uitgedrukt te hebben, dat alle moeilijkheden uit den weg mochten geruimd worden.

Gen. Gomez, verlangde, dat de heele wereld zou weten, welke beweegredenen hem leidden en antwoordde:

„De Minister van Buitenl. Zaken Sr. Guinán en Mr. Buchanan aanvaardden arbitrage in beginsel voor de regeling van alle eischen, zijnde dit de moderne, beschaafde manier om verschillen te regelen. Wij vragen arbitrage in de preliminaire vraag of de scheidsrechter dwalingen beging, die een herziening wettigen.

„Ik geloof niet, dat Amerika arbitrage zal weigeren aangaande deze preliminaire vragen, omdat ik overtuigd ben, dat het eenig en alleen verlangt, recht te doen aan iedereen, en dientengevolge zal het Haagsche Gerechtshof beslissen ten voordeele van wie het verdient.

„Ik verlang vurig, dat het Amerikaansche Gouvernement zal toestemmen in arbitrage voor die punten; dat is de natuurlijke weg voor twee bevriende volkeren.

„Wij vragen van Mr. Buchanan niets als arbitrage in den uitgebreidsten zin. Venezuela eischt en zal tot het einde volhouden, dat de eischen die reeds door de Venezolaansche rechtbanken zijn beslist, aan scheidsgerecht onderworpen worden in verband met de preliminaire vraag, of er werkelijk ontzegging van recht heeft plaats gehad.

Wij vragen hetzelfde voor de eischen, die reeds door de Gemengde Commissie zijn uitgemaakt en dat zoodra mogelijk de diplomatieke betrekkingen tusschen de twee landen mogen hersteld worden, om, zoo hoop ik, nooit meer afgebroken te worden. Op die wijze zal vreemd kapitaal in het land vloeien, en alle waarborgen genieten, die overeen te brengen zijn met de waardigheid en de eer van Venezuela."

Na den val van Castro en zijn regime in Venezuela, en na het optreden van Gomez als President, werd het aanstonds duidelijk, dat het Venezolaansche Gouvernement verlangde, de diplomatieke betrekkingen met het Buitenland weer aan te knoopen. Dewijl de breuk tusschen de Ver. Staten en Venezuela veroorzaakt werd door de weigering van Venezuela, om de eischen van sommige Amerikaansche Maatschappijen en persoonlijkheden te regelen op de wijze die deze laatsten verlangden, werd Mr. Buchanan als speciaal commissaris naar Venezuela gezonden, om de heele zaak nog eens na te gaan met Pres. Gomez en, zoo mogelijk, een grondslag te zoeken tot overeenkomst.

De voornaamste eischers zijn de *New-York en Bermudez Asfalt Maatschappij*, die beroofd was van het recht om asfalt te halen uit het meer *La Felicidad* en beboet was met vijf millioen dollars voor beweerde medewerking in de revolutie van Matos,— dan de *Orinoco Corporatie*, die verklaart beroofd te zijn van ijzermijnen, asfalt-privilegies en hout-concessies; — vervolgens de Orinoco *Steamship Company*, die beweert vaarrechten te hebben op den Orinoco; – eindelijk de *United States and Venezuela Company*, die een concessie had om asfalt te graven en een spoorweg te bouwen.

De Civiele rechtbank van eersten aanleg te Caracas oordeelde in Aug. 1907 de *New York and Bermudez Asphalt Company* schuldig aan het steunen van de Revolutie van Matos en veroordeelde de Company tot vijf millioen dollar boete. De Company kwam in hooger beroep, maar in Juli 1908 werd het vonnis bevestigd door het Hof van Cassatie, waarvan geen hooger beroep meer mogelijk is.

Den 1sten Januari jl. verspreidde zich de tijding, dat Pres. Gomez en Mr. Buchanan tot een overeenkomst geraakt waren, dat de vijf eischen zouden worden geregeld en dat het protocol op het punt was geteekend te worden.

Deze niet-officieele tijding werd den 19den Januari officieel bevestigd, toen Mr. Buchanan naar het Staatsdepartement in Washington kabelde, dat een protocol was opgemaakt, 't welk arbitrage bepaalde voor de eischen, maar slechts na verloop van een zekeren termijn, om aan de eischers tijd te laten tot het doen van bepaalde voorstellen. Tegelijkertijd werd bericht, dat de Venezolaansche Regeering alleen op de toestemming van Mr. Root wachtte met betrekking tot sommige veranderingen in den eisch der asfaltmaatschappij.

Nog geen week later echter bleek het duidelijk, dat de gang der onderhandelingen niet zoo rooskleurig was, als men aanvankelijk geloofde. Op 26 Januari werden zij zelfs afgebroken en op een dood punt gebracht door de mededeeling, dat door Venezuela geen verdere stappen meer zouden gedaan worden voor en aleer de Vereenigde Staten hun eisch om de heele zaak van de Asfalt Company aan een scheidsgerecht te onderwerpen, zou wijzigen.

Pres. Gomez, zoo werd verzekerd, verklaarde dezen eisch onbillijk en misplaatst, dewijl Mr. Buchanan niet wilde toestemmen aan scheidsgerecht te onderwerpen de vraag aangaande de geldigheid der uitspraken van de Venezolaansche Gerechtshoven, de toewijzingen der Gemengde Commissies en de medeplichtigheid in de revolutie van Matos.

Washington, 2 Februari.—In antwoord of het interviewv van den *Herald*-correspondent met Gral. Gomez, gaf het Staatsdepartement dezen morgen een volledige en klare uitlegging van de kink, die in den kabel gekomen was.

Mr. Buchanan te werk gaande volgens de plannen opgemaakt door Mr. Root, is niet bereid den Venezolaanschen President toe te geven, dat beslissingen van het hoogste rechts-college in Venezuela aan scheidsgerecht worden onderworpen en wel op grond, dat zulks Venezuela onwaardig en zonder precedent zou zijn.

Van den anderen kant dringt Venezuela erop aan, dat die beslissingen aan arbitrage worden onderworpen, waarop Mr. Buchanan pertinent verklaarde, dat de Ver. Staten niet zullen toelaten, dat Venezuela een weg inslaat, dien het Amerikaansche Gouvernement in geen enkel geval zelf zou inslaan, dewijl de eer en de waardigheid der natie er mede gemoeid is

In de gevallen, geregeld door de Gemengde Commissies, wil het Staatsdepartement toelaten, dat de beslissingen aan arbitage worden onderworpen; dewijl eene gemengde Commissie niet is een college, aan 't-welk einduitspraak toekomt.

Maar in de gevallen, beslist door het Venezolaansche Hof van Cassatie, welk eene rechtbank is die geen verder beroep toestaat, kan het Staatsdepartement niet toegeven; zulke beslissingen kunnen aan geen scheidsgerecht onderworpen worden.

Alzoo hebben de Ver. Staten de taak op zich genomen om Venezuela tegen zich zelve te verdedigen. „Het is een van de meest buitengewone gevallen in de geschiedenis van internationale geschillen," zei heden een beambte van het Staatsdepartement. „Wij zijn bezig de waardigheid van Venezuela en de eer en onschendbaarheid van haar gerechtshoven te beschermen terwijl Venezuela de rol speelt van bestrijdster harer eigen belangen.

De eerste mededeelingen van het doode spoor, waarop de onderhandelingen geloopen zijn, kwamen hier aan eenige dagen dagen vóórdat Mr. Root het Staatsdepartement verliet. Mr. Buchanan telegrafeerde de houding van Gral. Gomez aan Mr. Root en vroeg om inlichting. Mr. Root telegrafeerde terug, niet toe te staan, dat Venezuela de waardigheid van hare gerechtshoven slachtoffert, door de hoogste uitspraken, waarna geen beroep is, aan arbitrage te onderwerpen.

Mr. Root verklaarde, dat de Ver. Staten zelf op geenerlei wijze aan arbitrage zouden onderwerpen wat eenmaal door het hooggerechtshof was uitgemaakt en haalde gevallen aan, waaruit dit duidelijk bleek. Zoo b. v. het geval met het Engelsch schip *Circassian*. Dit schip werd genomen door een Amerikaanschen kruiser den 4 Mei 1862, in volle zee tegenover Cuba; het werd meegevoerd naar Key-West, daar van goeden prijs en verbeurd verklaard. Een beroep werd gedaan op het Hoogste Gerechtshof en dit bevestigde het vonnis, wijl het schip de blokkade verbroken had en rechtens was genomen.

Toen de eischen voortkomend uit den Burgeroorlog in Mei 1871 werden opgemaakt, werd ook het geval met de *Circassian* ter sprake gebracht door de Engelsche Regeering. De Ver. Staten lieten niet toe, dat er getornd werd aan de uitspraak van het Hoog Gerechtshof, dewijl van zijne vonnissen geen hooger beroep is. Iedere bespreking zou terugslaan op de waardigheid en de eer van het volk der Ver. Staten. Er werd nochtans beslist, dat de *Circassian* de blokkade *niet* verbroken had, dat het schip onrechtmatig was genomen en verbeurd verklaard en dat de Ver. Staten eene schadeloosstelling zouden betalen aan Engeland. De Ver. Staten betaalden de kosten; maar de beslissing van het Hoog Gerechtshof bleef onaangetast.

In 1899 ontstond eenzelfde geschil aangaande een Spaansch schip *Ardula*.

Het geval van de *Circassian* stelt een precedent voor het Staats-Departement, waaraan het zich houdt.

Deze mededeeling werd door Mr. Buchanan aan Gen. Gomez gedaan. Tegenover deze houding begrijpt men niet, waarom Gomez zoo vast houdt aan zijn besluit om de uitspraken der rechtbanken aan scheidsgerecht te onderwerpen. Er is niets bij te winnen; maar wel brengt de President de eer en de waardigheid van Venezuela in gevaar.

„Als het plan van Gomez doorgaat", zei men heden aan 't Staatsdepartement, „zou practisch uitgemaakt worden, dat het arbitragehof staat boven de constitutie van een land. Dat zou beteekenen, dat de Venezolaansche rechtspraak eigenlijk geen kracht heeft; het zou de erkenning zijn, dat de hoogste vorm van rechtspraak in Venezuela nog een open quaestie is. Wij zijn niet van plan toe te staan, dat zulks geschiede; wij zullen het verhinderen, of althans beletten, dat zulk een precedent gesteld worde met onze toestemming. Daarom blijve al wat betrekking heeft op de revolutie van Matos buiten bespreking. Wij beschouwen in ieder geval de geheele Venezolaansche zaak als een buitengewoon verschijnsel.

„Wij gelooven, dat Mr. Buchanan de moeilijkheid zal weten op te lossen en dat Pres. Gomez zich zal laten overtuigen, dat Amerika zijn land beter gezind is dan hij zelf. Venezolanen hebben altijd hun mond vol van eer en waardigheid en nu in dit geval zijn zij er heelemaal blind voor."

„Wij worden hier door Mr. Buchanan volmaakt op de hoogte gehouden en weten hier juist volgens welke plannen hij werkt. Op 't oogenblik heeft hij in last te wachten met ons iets mede te deelen totdat er iets beslissends gebeurt."

21 Jan. Caracas (via Willemstad). Het doode punt is nog niet overschreden. Geen van beide partijen wil toegeven op het punt van scheidsgerecht in zake de *N. York and Bermudez Asphalt Company* en de *Orinoco Corporation.*

Mr. Buchanan en Pres. Gomez hadden verleden Vrijdagavond een lang onderhoud en den heelen dag hield de Ministerraad zitting; maar men is geen stap verder gekomen. De Ministerraad houdt stokstijf aan de preliminaire vraag: of er recht ontzegd is of niet door de Venezolaansche rechtbanken; terwijl Mr. Buchanan sterk aandringt op arbitrage en onderzoek.

Baron von Seckendorff, de Duitsche Gezant te Caracas en de Minister van Buitenl. Zaken, Guinán, teekenden den 26 Januari een vriendschapsverdrag met 't oog op handel en scheepvaart. Dit verdrag behelst voor Duitschland de clausule, dat het zal behandeld worden op den voet der meest begunstigde natie. Het verdrag is de vrucht van 10 jaren arbeids.

Advertentien.

Algemeen Nederlandsch Verbond, Groep Ned. Antillen.

Jaarlijksche Algemeene vergadering op Donderdag den 25sten Februari 1909 des avonds te 8 uur in de bovenzaal van de Societeit „De Gezelligheid". In deze vergadering zal door den Secretaris verslag van de verrichtingen over 1908 worden uitgebracht en door den Penningmeester rekening en verantwoording van zijn beheer worden gedaan.

De aangekondigde algemeene vergadering met lezing en muziek kan eerst later plaats hebben.

De Secretaris,
G. S. GORSIRA J.P.Ez.

"Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid."

Hierbij hebben wij de eer, aan het Publiek in 't algemeen, en aan den Handel in 't bijzonder, mede te deelen: dat op de Algemeene Vergadering onzer Vereeniging, gehouden den 27sten dezer, herkozen werd voor het volgende jaar als Bestuurder der

„ALPARGATERIA COOPERATIVA"
EN VAN DE
Curacaosche Touwslagerij „DE RUYTER"

de Heer J. C. de Pool, en als Bestuurder van de Afdeeling:

Verschillende Bedrijven van Nijverheid

de Heer J. C. Palm, voor denzelfden termijn.

Curaçao, 28 Januari 1909.

Namens het Bestuur,
Pa Directiva,

CHARLES V. LIEDER,
President.

JOHAN A. DANIA,
Secretaris.

Jacobo C. de Pool

heeft de eer te berichten, dat hij volgens mededeeling der „Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid" dit jaar wederom zal optreden als Bestuurder der „Alpargateria Cooperativa" en van de Curaçaosche Touwslagerij de Ruyter, van voormelde Vereeniging.

J. Camilo Palm

heeft de eer te berichten, dat hij, volgens mededeeling der "Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid" dit jaar zal optreden als Bestuurder der Afdeeling „Verschillende bedrijven van Nijverheid" van voormelde Vereeniging.

TOT onze groote droefheid overleed te Deventer den 7n. Januari l.l., na een korte ongesteldheid, zacht en kalm, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten, onze geliefde en goede Moeder, Behuwd- en Grootmoeder:

Mevr. de Wed. Grada van den Beld
Geb. Zuithof.

Uit aller naam

Wed. M. v. D. BELD
Geb. VLIERS.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO